

Dorpsvisie Achterveld 2035

Versie: 4 oktober 2022 - Definitief

Dorpsraad Achterveld &
Team Dorpsvisie Achterveld

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Inventarisatie en Analyse.....	5
2.1 Achterveld tot 2022	5
2.2 Achterveld in cijfers	8
2.3 Wat komt op ons af	8
2.4 Omgevingsvisie gemeente Leusden	9
2.5 Visie Dorpsraad 'Natuurlijk Buiten'	10
2.6 Dorpsenquête	10
3. Het toekomstperspectief (visie)	11
3.1 Karakter van Achterveld	11
3.2 Leefbaar Achterveld.....	11
3.3 Wonen in Achterveld	14
3.4 Bereikbaar Achterveld	16
3.5 Groen en Duurzaam Achterveld	17
4. Uitvoeringsagenda Achterveld 2035	19
5. Bijlagen	21

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

We wonen in een mooi stukje Nederland. Centraal, maar toch rustig gelegen en omringd door mooie natuur. De laatste jaren hebben meerdere ingrepen er voor gezorgd dat Achterveld en omgeving nog mooier zijn geworden en/of dat meer mensen hier van kunnen genieten. Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan de ontwikkelingen rondom de Modderbeek, Groot Agteveld en de herinrichting van de Hessenweg.

Ook de komende jaren zal ons dorp zich verder blijven ontwikkelen en zijn er verschillende maatschappelijke ontwikkelingen. Graag geven wij, samen met alle Achtervelders, zelf (mede) richting aan de ontwikkeling van Achterveld door **een visie op te stellen**: hoe zien wij Achterveld in 2035? Hoe willen we wonen, leven, opgroeien en oud worden in Achterveld en omgeving?

Afbakening

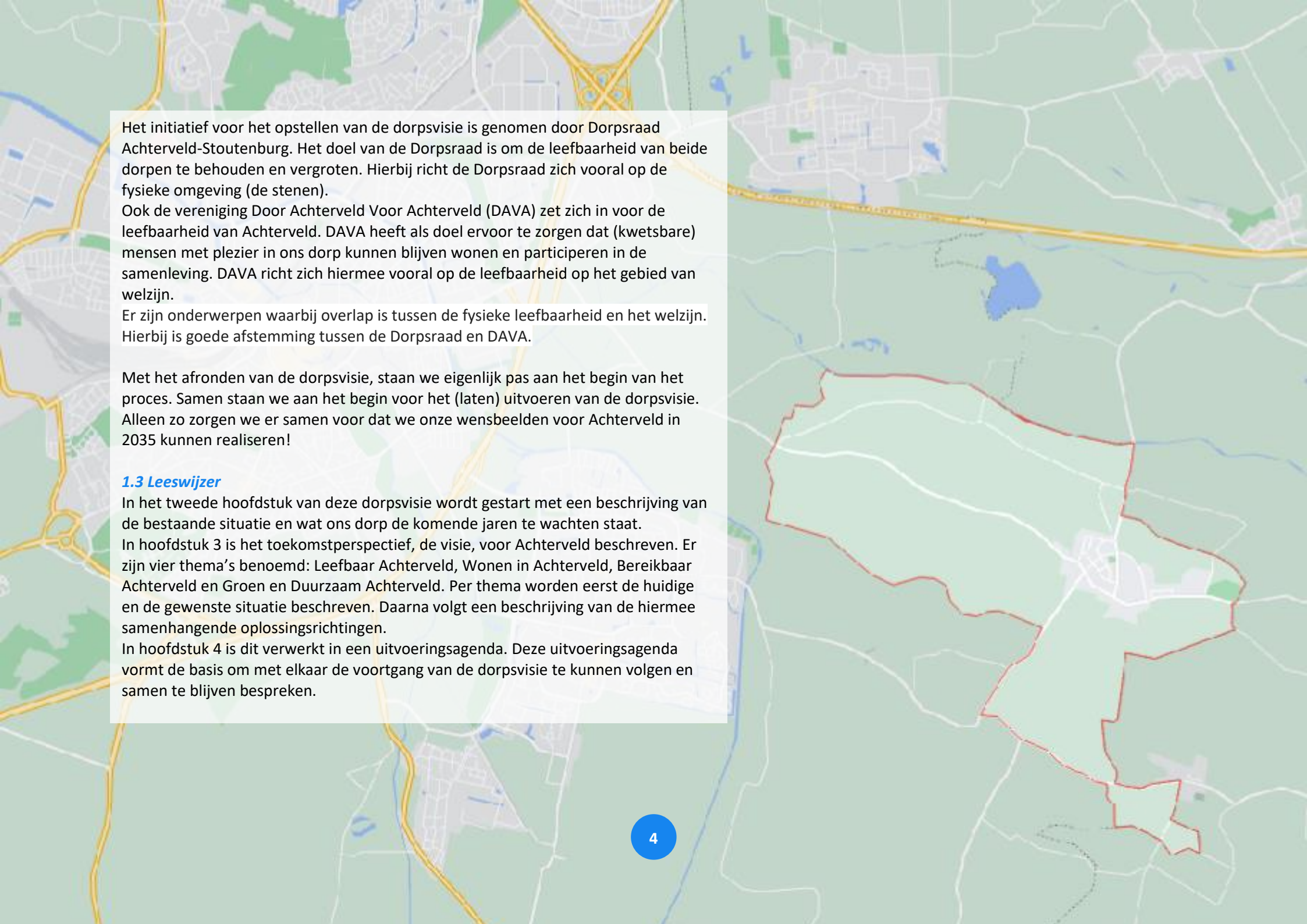
- De dorpsvisie heeft rekening te houden met lopende processen, zoals het uitnodigingskader energietransitie en de ontwikkeling van Mastenbroek 2;
- De dorpsvisie richt zich op hoe we ons als dorp willen ontwikkelen richting 2035, niet op wat we niet willen;
- De opstellers van de Dorpsvisie Achterveld zijn geen uitvoerende of regelgevende partij. Wel kunnen we partijen verbinden, stimuleren en aanjagen om proberen gewenste ontwikkelingen op gang te brengen.

1.2 Proces en organisatie

In het najaar van 2021 is Dorpsraad Achterveld-Stoutenburg gestart met de voorbereidingen voor het opstellen van een nieuwe dorpsvisie.

Via een (digitale) dorpsenquête is alle bewoners in januari 2022 de kans geboden om hun mening, ervaring, wensen en ambities te delen. De dorpsenquête vormt de basis voor de opgestelde dorpsvisie. Op basis van de opgehaalde input zijn door werkgroepen vier thema's verder uitgewerkt. Dit is vervolgens samengevoegd tot de dorpsvisie, waarbij ook is gekeken naar de samenhang tussen de thema's.

In september is de concept dorpsvisie gepresenteerd aan de dorpsbewoners. Naar aanleiding hiervan zijn nog 19 reacties ontvangen. De ontvangen aanvullingen van de dorpsbewoners zijn verwerkt in de definitieve dorpsvisie.

A background map of the Achterveld-Stoutenburg area. It shows a mix of green fields, grey urban areas, and yellow/orange roads. A red line outlines a specific region in the lower right. A blue circle with the number 4 is at the bottom center.

Het initiatief voor het opstellen van de dorpsvisie is genomen door Dorpsraad Achterveld-Stoutenburg. Het doel van de Dorpsraad is om de leefbaarheid van beide dorpen te behouden en vergroten. Hierbij richt de Dorpsraad zich vooral op de fysieke omgeving (de stenen).

Ook de vereniging Door Achterveld Voor Achterveld (DAVA) zet zich in voor de leefbaarheid van Achterveld. DAVA heeft als doel ervoor te zorgen dat (kwetsbare) mensen met plezier in ons dorp kunnen blijven wonen en participeren in de samenleving. DAVA richt zich hiermee vooral op de leefbaarheid op het gebied van welzijn.

Er zijn onderwerpen waarbij overlap is tussen de fysieke leefbaarheid en het welzijn. Hierbij is goede afstemming tussen de Dorpsraad en DAVA.

Met het afronden van de dorpsvisie, staan we eigenlijk pas aan het begin van het proces. Samen staan we aan het begin voor het (laten) uitvoeren van de dorpsvisie. Alleen zo zorgen we er samen voor dat we onze wensbeelden voor Achterveld in 2035 kunnen realiseren!

1.3 Leeswijzer

In het tweede hoofdstuk van deze dorpsvisie wordt gestart met een beschrijving van de bestaande situatie en wat ons dorp de komende jaren te wachten staat.

In hoofdstuk 3 is het toekomstperspectief, de visie, voor Achterveld beschreven. Er zijn vier thema's benoemd: Leefbaar Achterveld, Wonen in Achterveld, Bereikbaar Achterveld en Groen en Duurzaam Achterveld. Per thema worden eerst de huidige en de gewenste situatie beschreven. Daarna volgt een beschrijving van de hiermee samenhangende oplossingsrichtingen.

In hoofdstuk 4 is dit verwerkt in een uitvoeringsagenda. Deze uitvoeringsagenda vormt de basis om met elkaar de voortgang van de dorpsvisie te kunnen volgen en samen te blijven bespreken.

2. Inventarisatie en Analyse

2.1 Achterveld tot 2022

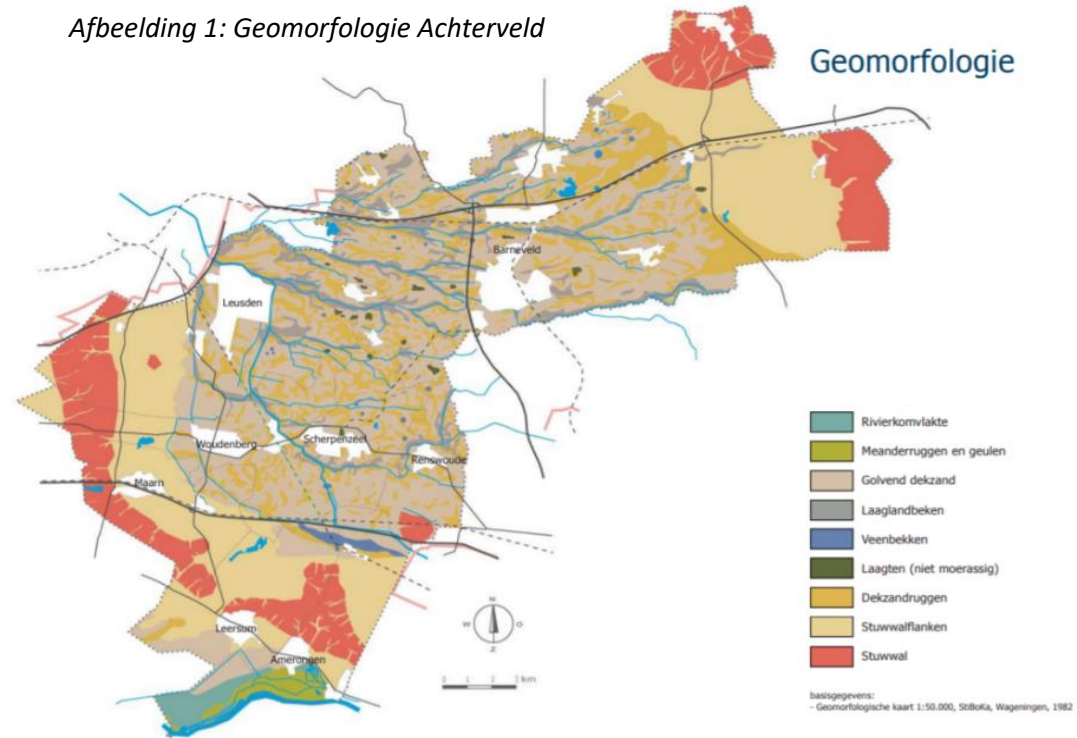
Gelderse Vallei

Achterveld ligt in de Gelderse Vallei. Dit is het laaggelegen gebied tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe. De Gelderse Vallei is van nature nat en drassig, met oost-westelijk hoger gelegen dekzandruggen. Het hoogteverschil is beperkt (tot $\pm 1\text{m}$), maar bepalend voor bewoning. Achterveld is ontstaan op een dekzandrug en ligt tussen de beekdalen van de Modderbeek en Barneveldse beek.

Tot in de Middeleeuwen was de natte Gelderse Vallei ontoegankelijk voor de mens. Vanaf de Middeleeuwen begonnen boeren het land te ontginnen. Zij gingen wonen op de hogere delen van het land: de dekzandruggen.

In de tijd van de eerste boeren was van het dorp Achterveld nog lang geen sprake. Wel kwam de naam al voor: het 'Achte Veld' was een stuk landbouw- en heidegrond dat ongeveer op de plek van het huidige dorp lag. Ook ontstonden er verschillende boerderijen met deze naam, zoals Groot Achteveld, Midden Achteveld en Klein Achteveld. Tot in de 20e eeuw bleef het Achte Veld niet meer dan een stuk landbouwgrond. Door de werkzaamheden van de boeren ontstond een lappendeken van onregelmatige kavels, omringd door houtsingels. We noemen dit gesloten landschap het 'kampenlandschap'.

Afbeelding 1: Geomorfologie Achterveld

Hessenweg door Achterveld

Het landschap rond Achterveld was lange tijd nauwelijks verbonden met de buitenwereld. Alleen landweggetjes verbonden de verspreid staande boerderijen met elkaar. De komst van de Hessenweg in 1614 bracht hier verandering in. Dit was de eerste doorgaande verbinding door het gebied, die liep via Barneveld door Achterveld richting Amersfoort. In 1815 is de Hessenweg nog altijd de enige weg in Achterveld.

De Achterveldse Hessenweg maakte deel uit van een uitgebreid stelsel van Hessenwegen. Deze werden gebruikt door kooplui uit Hessen, die het internationale goederentransport op zich namen.

Hessenkarren hadden een bredere spoorwijdte dan in Nederlandse dorpen en steden was toegestaan. Daarom gebruikten de Hessen hun eigen wegen, over de woeste gronden en dus ook door Achterveld.

Katholicisme

In 1674 bezoekt Meinardus van Houten Barneveld. Het is voor het eerst in 70 jaar dat een priester het dorp aandoet. Door de geloofsstrijd in Nederland is het katholicisme officieel uitgebannen. En inderdaad, de meeste parochianen zijn protestant geworden. Meinardus ziet dat hij de parochie hier niet opnieuw kan opbouwen en wijkt uit naar het meer verdraagzame Utrecht. Net over de grens vindt hij hiervoor boerderij Groot Agteveld.

In het jaar 1674 schrijft Meinardus van Houten zijn eerste doop in. Even later volgt een eerste huwelijk. De parochie op Groot Achteveld is een feit. In 1730 wordt een kleine pastorie opgericht. Deze komt te staan naast de boerderij Groot Agteveld. In 1745 wordt een eerste kerkje gebouwd. Dit is de eerste aanzet tot een kerkgemeenschap die dorp wordt. De huidige kerk is gebouwd in 1932.

Het dorp stelt in het begin niet veel voor, maar groeit geleidelijk. Volgens kadastergegevens van rond 1800 heeft het in die tijd slechts een tiental huizen. Deze staan langs de Hessenweg en de Jan van Arkelweg.

Groei Achterveld na 1800

In de 19e en 20e eeuw heeft het platteland een positief imago. Het gebied rond Achterveld kent een grote verscheidenheid aan soorten boerderijen.

Omdat Hessenwegen dorpen en steden omzeilden, lagen langs de routes tal van herbergen en pleisterplaatsen. Hier konden de langstreckende kooplui uitrusten of hun paarden verzorgen.

Een voorbeeld van zo'n pleisterplaats is herberg De Roskam uit 1859. De Roskam was niet alleen in trek bij de langstreckende kooplui. Ook Achterveldse boeren maakten gebruik van het café. Na de kerkdienst gingen de mannen naar het koffiehuis dat deel uitmaakte van de herberg. De vrouwen deden de boodschappen bij de kruidenier bij de herberg.

In 1897 doet de laatste Hessenkar Achterveld aan, door de komst van de stoomtrein.

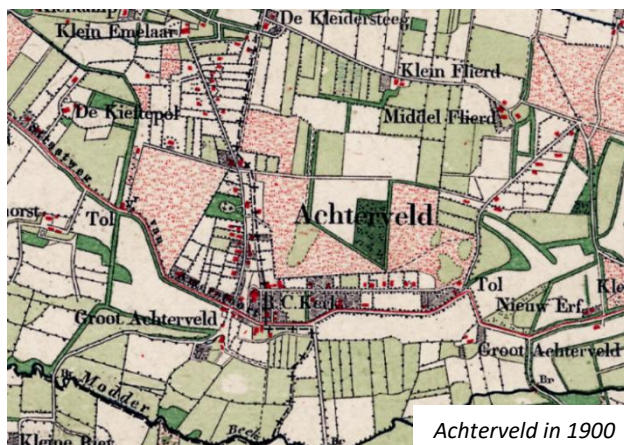
In 1891 besluit het kerkbestuur de boerderij tegenover de kerk te kopen. In de boerderij wordt een bejaardenhuis gevestigd. Dit is nog altijd de locatie van het woonzorgcentrum in Achterveld. In 1912 richt de kerk de eerste school van Achterveld op. Het schoolgebouw bestaat nog altijd: De Moespot.

In het begin van de 20e eeuw wordt op initiatief van de kerk in korte tijd ook een groot aantal verenigingen opgericht. Zo zijn er verenigingen voor sport, muziek, toneel, boeren, werknemers en middenstanders. Vrijwel iedere parochiaan is wel ergens lid van. Dit leidt tot een actief dorpsleven waar de kerk een grote rol in speelt.

Tussen 1850 en 1940 werd Achterveld verder uitgebreid met woningen langs de Hessenweg vooral bij de afslagen Koningin Julianaweg en Jan van Arkelweg. Ook werd er gebouwd aan de Kerkdijk en het begin van 't Jannendorp.

In 1954 worden op de Verjaarde Ruitersweg een aantal huurwoningen in blokken van twee gebouwd. Ook wordt een begin gemaakt met de bouw op de Walter van Amersfoortstraat, met ook daar enkele blokken huurwoningen. In de jaren daaropvolgend wordt ook aan de Hendrik van Viandenstraat gebouwd.

Pas vanaf de jaren zestig vinden meer planmatige uitbreidingen plaats ten noorden van de Hessenweg. Eerst langs de Pater Stormstraat (1967-1973) en later langs de Ruurd Visserstraat (vanaf 1981). In de jaren negentig wordt bedrijventerrein De Fliert gerealiseerd. Aan het begin van de 21^e eeuw is gestart met een nieuwe uitbreiding, 'Mastenbroek 1', ten oosten van de Ruurd Visserstraat. De laatste uitbreiding betreft 'Groot Agteveld', ten zuiden van de Hessenweg (zie de kaarten van afbeelding 2 op de volgende pagina).

Achterveld in 1900

Achterveld in 1940

Achterveld in 1970

Afbeelding 2: Achterveld door de jaren heen

Achterveld in 1980

Achterveld in 2000

Achterveld in 2020

2.2 Achterveld in cijfers

Op 1 januari 2021 telde Achterveld 2.560 inwoners en 1.086 woningen. Meer dan de helft van de Achtervelders is 45 jaar of ouder. Het gemiddelde huishouden telt 2,3 personen. Het merendeel van de woningen in Achterveld is een koopwoning en gebouwd tot 2000.

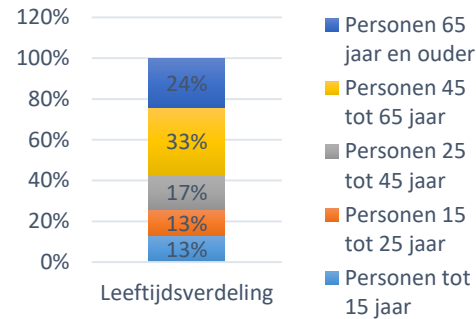
2.3 Wat komt op ons af

Achterveld heeft veel te bieden. Om dit te behouden, versterken en uit te breiden is het van belang dat we ons blijven aanpassen aan de wensen van de inwoners, de ondernemers en onze bezoekers. We zullen ons flexibel moeten opstellen als het gaat om maatschappelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld vanuit klimaatdoelstellingen en klimaatadaptatie, woningbouwopgaven en de druk op het landelijk gebied/landbouw. Tegelijkertijd moet het tempo en de schaal van deze ontwikkelingen passen bij ons dorpse karakter en haar omgeving.

Meer specifiek komen de volgende ontwikkelingen op ons af:

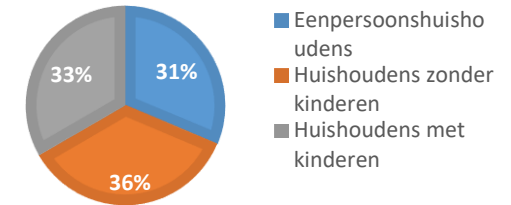
- In Achterveld zijn twee zoekgebieden voor woningbouw tussen 2025 en 2040 aangewezen (afbeelding 3).
- In de 'Nota Integraal Gemeentelijk Vastgoed Leusden' staat dat één van de basisschoollocaties (St. Jozefschool of Startblok) na 2030 wordt herontwikkeld met woningbouw en/of maatschappelijk. Op de andere locatie zou dan een Integraal Kind Centrum (IKC) kunnen komen, met de beide scholen en bijvoorbeeld kinderdagverblijf, peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang.
- In dezelfde nota staat dat bij de ontwikkeling van een Multifunctioneel Centrum (MFC) in Achterveld rond 2030 de behoefte (omvang en soort sportaccommodatie) naar een sportzaal onderzocht moet worden.
- De Dorpsraad en DAVA onderzoekt de mogelijkheden voor een woonproject met 20 tot 30 wooneenheden voor ouderen en jongeren.

Leeftijdverdeling

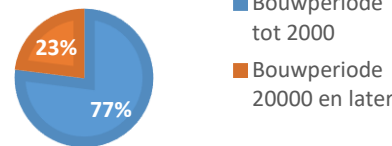

Figuur 1: Achterveld in cijfers

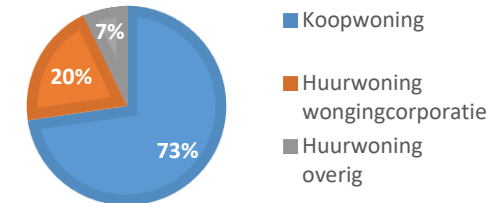
HUISHOUDENS

BOUWPERIODE WONINGEN

VERDELING KOOP/HUUR

ACHTERVELD
ZOEKGEBIEDEN WONINGBOUW NA 2025; NOORDOOST EN NOORDWEST ACHTERVELD

Afbeelding 3: zoekgebieden
woningbouw Achterveld

Dit alles heeft gevolgen voor de ruimtelijke structuur van Achterveld, inclusief de openbare ruimte en verkeer(sveiligheid). Hoe zorgen we er daarnaast voor dat nieuwe inwoners betrokken raken en worden bij het rijke sociale leven van Achterveld en zorgen we samen voor een goed sociaal klimaat, leefbaarheid en voorzieningenniveau? Daar wordt in deze visie op ingegaan.

2.4 Omgevingsvisie gemeente Leusden

In 2017 heeft de gemeente een Omgevingsvisie Stedelijk Gebied opgesteld. De belangrijkste passages hieruit voor Achterveld zijn:

- *Het valt op dat de Achtervelders trots zijn op de ligging, de bereikbaarheid, de sociale cohesie en een aantal bijzondere voorzieningen/winkels in het dorp. Tegelijk zijn er duidelijke vraagstukken voor de toekomst. Deels hebben deze te maken met de verwachte bevolkingsontwikkeling (vergrijzing) of andere zorgen (verkeer), maar ook met kansen voor de kwaliteiten (meer recreatie/ommetjes) en nieuwe ontwikkelingen in het dorp en het leefbaar houden van het dorp.*
- *In onze visie blijft Achterveld een krachtig en vitaal dorp. Om dit te blijven is het nodig om een zekere trots te hebben bij het dorp en om in te kunnen spelen op veranderingen in de samenleving. Trots wordt gevoed als het dorp mooi is, vitale voorzieningen heeft, ergens in opvalt.*

Achterveld, gelegen op een kruispunt van verbindingswegen, heeft de potentie om nog verder uit te groeien tot een pleisterplaats voor de recreant. Verder is de vergrijzing en ontgroening een belangrijke trend, waar Achterveld mee te maken heeft. In Achterveld is voorlopig ruimte om te groeien, Er is voldoende planruimte voor nieuwe woningen.

- *Reguleren van het verkeer: Het recreatief aantrekkelijk wordt bevorderd door de ligging aan meerdere historische verbindingswegen. Achterveld is een kruispunt in de omgeving. Dat betekent echter ook dat Achterveld soms last heeft van verkeersdrukte (recreatief verkeer of sluijverkeer). Ook de parkeerdruk kan hoog zijn. Daarom zetten we bij het uitbouwen van de recreatieve functie van Achterveld in op het realiseren van parkeerplaatsen aan de rand van het dorp. Door combinaties van parkeren en (de start van) wandelroutes wordt het gebruik hiervan bevorderd. Het dorpshart willen we zo onderdeel van een route maken en geen startpunt.*
- *Opvangen vergrijzing: De bewoners in Achterveld willen de problematiek rondom de vergrijzing op de schaal van het dorp aanpakken. Dat vraagt o.a. passende huisvesting en voldoende voorzieningen. Verder is het vanuit efficiency en het vergroten van de ontmoetingsfunctie het streven om functies verdergaand te*

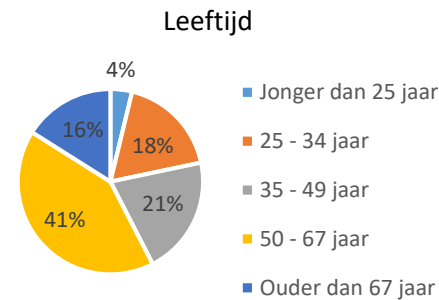
bundelen, zoals de bibliotheek, het gezondheidscentrum en dagbesteding.

- *Woningbouw: We zien in Achterveld mogelijkheden voor een blijvende gestage groei van het aantal woningen. Hiermee willen we bijdragen aan de vitaliteit van het dorp. Er is de mogelijkheid om met passende huisvesting in te spelen op de woningbehoefte van ouderen. Tegelijk biedt het de kans om gezinnen aan te trekken/vast te houden. [...] Daarnaast moet de reconstructie van Knooppunt Hoevelaken leiden tot een betere doorstroming op het hoofdwegennet. Naar verwachting zal dit ook een positief effect hebben op de belasting van het onderliggend wegennet, waaronder de Hessenweg.*
- *Mooier Achterveld: De voorzieningen in Achterveld liggen enigszins verspreid maar met een duidelijke concentratie rond de kruising Hessenweg, Jan van Arkelweg en C.M. de Vorplein. We willen de eenheid van het centrumgebied blijven borgen en met inrichtingsmaatregelen blijven benadrukken. Aanvullend willen we het commerciële hart en de maatschappelijke voorzieningen, die meer rondom de Jan van Arkelweg voorkomen ook in de inrichting verbonden houden. Het hele gebied moet de uitstraling van een dorpshart hebben.*
- *Recreatief aantrekkelijk: In onze visie liggen er in Achterveld kansen om in te spelen op*

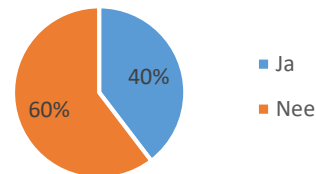
de toenemende recreatiebehoeften. We denken daarbij aan de combinatie van horeca, wandel- en fietsroutes en kleinschalige recreatieve activiteiten, zowel in de kern als in het buitengebied rondom Achterveld. We willen o.a. in het ruime centrumgebied de mogelijkheden voor recreatie en horeca faciliteren. De ligging in het dorpshart en tegen het buitengebied maakt het gebied rond het C.M. de Vorplein bijzonder geschikt voor deze functies. De Hessenweg vormt een herkenbare historische lijn door Achterveld. Deze lijn kan verder versterkt worden door met bomen de groene laan verder aan te zetten. Enkele entrees kunnen als visitekaartje beter worden ingericht om als visitekaartje voor het dorp te worden gezien. Dit geldt bijvoorbeeld voor de parkeerplaats bij het Kerstens Sportpark en de entree vanuit de Koningin Julianaweg.

2.5 Visie Dorpsraad 'Natuurlijk Buiten'

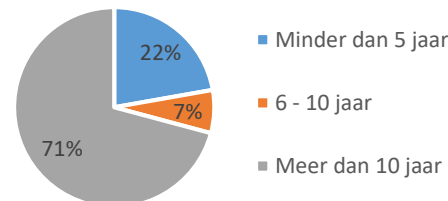
In het najaar van 2022 is door Dorpsraad Achterveld Stoutenburg een visie opgesteld over de toekomst van het buitengebied van Achterveld en Stoutenburg. Deze visie is grotendeels nog van toepassing.

Geboren in Achterveld?

Aantal jaren wonend in Achterveld

Figuur 2: Reacties dorpsenquête

2.6 Dorpsenquête

In januari 2022 is de inwoners van Achterveld gevraagd om mee te denken over de visie voor Achterveld in 2022. Door 106 dorpsbewoners is hier gebruik van gemaakt door een (digitale) dorpsenquête in te vullen. In figuur 2 is een overzicht weergegeven van de dorpsgenoten die de dorpsenquête hebben ingevuld.

De input die is opgehaald met de dorpsenquête vormt de basis voor de dorpsvisie. Uit de enquête blijken de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen waar in de dorpsvisie op in moet worden gegaan. Dit is in de volgende hoofdstukken verder uitgewerkt.

Op basis van de input die is opgehaald, zijn vier thema's verder uitgewerkt door werkgroepen, bestaande uit betrokken dorpsbewoners. Deze thema's zijn (1) Leefbaar Achterveld, (2) Wonen in Achterveld, (3) Bereikbaar Achterveld, en (4) Groen en Duurzaam Achterveld.

Naast het uitwerken van de vier thema's, is het ook van belang de samenhang tussen de thema's niet uit het oog te verliezen. De diverse ontwikkelingen hebben invloed op elkaar, zowel fysiek als sociaal.

3. Het toekomstperspectief (visie)

3.1 Karakter van Achterveld

De inwoners van Achterveld waarderen het dorpse karakter van Achterveld. Achterveld wordt omschreven als een saamhorig dorp waar men nog naar elkaar omkijkt en elkaar groet. De kleinschaligheid en het ons-kent-ons worden sterk gewaardeerd. Daarnaast worden de betrokkenheid en hechte gemeenschap, de zelfredzaamheid en het actieve verenigingsleven geroemd. Tot slot worden de landelijke ligging en uitstraling en tegelijkertijd centrale ligging veel als positieve punten genoemd.

De Achtervelders vinden het belangrijk dat dit karakter behouden blijft. In de dorpsvisie wordt dit als basisprincipe meegenomen.

Bij alle ontwikkelingen geldt dat het **dorpse karakter** als uitgangspunt moet worden genomen. Onder andere door het tempo en schaal van de ontwikkelingen, bouwhoogte, ruime en groene opzet (ook met het oog op klimaatadaptatie) diversiteit en voldoende aandacht voor verbindingen per voet en fiets (ontmoedigen autogebruik).

3.2 Leefbaar Achterveld

3.2.1 Wat is de huidige situatie in Achterveld?

Achtervelders vinden een goed voorzieningen-niveau belangrijk. De huidige voorzieningen worden gewaardeerd, waaronder beide basisscholen het actieve verenigingsleven, de bibliotheek, DAVA en de samenwerkende hulpverleners (SESA) in de Heelkom.

De activiteiten voor jongeren wordt als te beperkt ervaren. Meerdere keren is aangegeven dat meer activiteiten voor jongeren tot 18 jaar wenselijk zijn en er meer aandacht voor jeugdzorg mag zijn. Hierbij wordt afstand ervaren tot de diensten die in Leusden worden aangeboden, bijvoorbeeld van Lariks of gezinshuisparaplu.

Tot slot worden de sociale cohesie, onderlinge betrokkenheid, het actieve verenigingsleven erg gewaardeerd.

3.2.2 Wat is de gewenste situatie in 2035

In 2035 zijn de bestaande voorzieningen in Achterveld behouden en versterkt. Het verenigingsleven in Achterveld is nog altijd erg actief en door een goede samenwerking tussen verenigingen, stichtingen, horeca, etc. is veel mogelijk. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van elkaars expertise en vrijwilligers.

Voor zowel jong als oud zijn voorzieningen en activiteiten aanwezig. Het blijft hiermee mogelijk om van wieg tot graf in Achterveld te

wonen. Daarnaast is nog meer dan nu aandacht voor een diverse (jong en oud, arm en rijk) en inclusieve samenleving (bijvoorbeeld begeleid wonen). Ook dit draagt bij aan de leefbaarheid van ons dorp.

Om de gewenste situatie in 2035 te bereiken, zijn meerdere fysieke en sociale aspecten van belang. 'Leefbaar Achterveld' vormt hiermee het overkoepelende thema van deze dorpsvisie. De thema's Wonen in Achterveld, Bereikbaar Achterveld en Groen en Duurzaam Achterveld dragen ook bij aan deze leefbaarheid. Deze thema's worden hieronder afzonderlijk verder uitgewerkt.

Voorzieningen in Achterveld

De Achtervelders vinden het belangrijk het voorzieningenniveau (zie de genoemde voorzieningen in paragraaf 3.2.1) in stand te houden en waar mogelijk te versterken. Met de groei van het dorp verdient het aanbod van de samenwerkende hulpverleners in de Heelkom aandacht. Deze dient mee te groeien met het dorp. Daarnaast wordt bij versterking van de voorzieningen gedacht aan winkels die het huidige aanbod aanvullen, zoals een slager, groenteboer, bakker of drogist. Ook wordt een dierenarts als aanvulling gezien en zien de Achtervelders graag een wat meer uitgebreide markt op de zaterdag.

Vanwege de centrale en groene ligging van Achterveld lijkt ook ruimte voor voorzieningen

gericht op bijvoorbeeld congressen (horeca, mogelijk de kerk, etc.) en (verblijfs)reactie via bijvoorbeeld B&B's en camperplekken.

Daarnaast missen Achtervelders een goede plek om hun honden uit te laten en los te kunnen laten lopen. Ook lijkt er behoefte aan één grotere speelplek voor kinderen. Wanneer dit wordt gecombineerd met een beweegtuin, kan dit de onderlinge verbondenheid tussen generaties versterken. De Dorpsraad en DAVA trekken op dit moment samen op om een beweegtuin te realiseren.

Tot slot zijn meer activiteiten en voorzieningen voor jongeren tot 18 jaar wenselijk en is meer aandacht voor jeugdzorg nodig.

In samenwerking met de (basis)scholen en (sport)verenigingen kunnen activiteiten worden georganiseerd. Daarnaast kan een locatie worden gefaciliteerd waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten.

Tot slot is het wenselijk dat Lariks weer meer aanwezig is in de Heelkom, zodat bijvoorbeeld de jeugd- en gezinswerkers beter bereikbaar zijn.

Dorpshart

Achtervelders ervaren de nieuwe inrichting van de Hessenweg als een verbetering, maar missen de samenhang in het dorpshart. Dit kan worden vergroot door de kerk meer bij het dorpsplein te betrekken en de inrichting van de Hessenweg door te trekken naar De Moespot.

Daarnaast wordt het C.M. de Vorplein nog niet ervaren als een centraal punt en een ontmoetingsplek. Dit kan worden verbeterd door het plein autovrij of autoluw te maken en te vergroenen. Daarnaast kunnen meer activiteiten op het plein georganiseerd worden.

Op dit moment worden echter ook parkeerplekken in het dorpshart gemist. Er kan naar aanvullende parkeerruimte worden gezocht, bijvoorbeeld rondom De Moespot. En recreatief verkeer kan worden gestimuleerd om aan de dorpsrand te parkeren.

IKC en MFC

In de 'Nota Integraal Gemeentelijk Vastgoed Leusden' staat dat één van de basisschoollocaties (St. Jozefschool of Startblok) na 2030 wordt herontwikkeld met woningbouw en/of maatschappelijk. Op de andere locatie zou dan een Integraal Kind Centrum (IKC) kunnen komen, met de beide scholen en bijvoorbeeld een kinderdagverblijf, peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang.

In dezelfde nota staat dat in combinatie met de ontwikkeling van een Multifunctioneel Centrum (MFC) in Achterveld rond 2030 de behoefte (omvang en soort) van de sportzaal onderzocht moet worden.

Zoals eerder genoemd vinden de Achtervelders het belangrijk om het huidige voorzieningenniveau minimaal te behouden. De scholen en sportzaal voorzien in een behoefte. Een IKC en MFC bieden zowel kansen als bedreigingen. De

meningen en ideeën over een Integraal Kind Centrum (IKC) en Multifunctioneel Centrum (MFC) lopen daarom ook uiteen en verschillen van elkaar. Wel zijn de volgende aandachtspunten mee te geven:

- Ook bij de afweging van een IKC en/of MFC is het van belang om het dorpse karakter als uitgangspunt te nemen.
- Het is belangrijk dat de basisscholen hun eigen identiteit (kunnen) behouden. De scholen hebben andere ambities, andere wensen en andere mensen. De keuzevrijheid, diversiteit en kleinschaligheid is van belang. De vraag is of dit kan in een IKC.
- Zorg voor voldoende ruimte voor de leerlingen, zowel binnen als buiten. Er zijn voldoende ruimten en faciliteiten nodig om onderwijs op maat aan te bieden, inclusief ruimte voor flexibiliteit en spontaniteit. Een groene buitenruimte met voldoende bewegingsvrijheid is ook erg belangrijk.
- Zorg ook voor voldoende parkeergelegenheid, maar bovenal voor een goede bereikbaarheid per voet en fiets.
- De belangrijkste voorzieningen die nu worden gemist zijn een kinderdagverblijf en professionele (vergoede) huiswerkbegeleiding voor zowel het basis- als voortgezet onderwijs. Ook zijn er kansen voor activiteiten (door verenigingen) bij de buitenschoolse opvang (bso).
- Ruimte voor ontmoeting, tussen jong en oud, is belangrijk.

- Naast de bestaande en in overleg met de (samenwerkende) gezondheidszorg worden kansen gezien voor een paar kleine ruimten die gehuurd kunnen worden door bijvoorbeeld logopedie, schoonheidssalon en pedicure, zodat gezondheidszorg breed kan worden aangeboden op één locatie.
- Zorg voor een goede afstemming met de huidige locaties in Achterveld, zoals De Moespot, Oude Bieb, Heelkom en Ons Gebouw. Ook de Sint Jozefkerk kan multifunctioneler (zonder de ruimte en functie aan te tasten) worden gebruikt en zo meer worden betrokken bij het dorps- en verenigingsleven. Betaalbare huren zijn hierbij een belangrijke randvoorwaarde.

Samenwerking en Communicatie

De Achtervelders ontvangen hun informatie over activiteiten in en nieuws van het dorp nu vaak via sociale media, Trefpunt, Leusderkrant, mond tot mond, (digitale) clubbladen, school, Achterveld.net en het Heelkommentaar. De huidige informatievoorziening is versnipperd. Er is behoefte aan een medium dat de verschillende informatiestromen (samengevat) samenvoegt. Dit kan (deels) via een bestaand medium of bijvoorbeeld via een eigen nieuwsbrief van de Dorpsraad.

Deze communicatie is ook van belang voor nieuwe inwoners van Achterveld. Op deze manier krijgen ze de kans om te integreren in de dorpsgemeenschap. Gerichte communicatie

aan nieuwe inwoners over verenigingen en activiteiten kan hier ook aan bijdragen. Bijvoorbeeld in het Heelkompakket of pakket van de gemeente dat nieuwe inwoners bij de bibliotheek kunnen halen. Hier is eerder door een groep over nagedacht. Deze resultaten kunnen worden gebruikt om dit onderwerp weer opnieuw op te pakken. Daarnaast heeft DAVA een werkgroep die nadenkt over de samenwerking en communicatie in Achterveld.

Tot slot kan de afstemming en samenwerking tussen verenigingen, stichtingen en activiteiten in Achterveld worden verbeterd. Bijvoorbeeld met een dorpsagenda om evenementen beter op elkaar af te stemmen, gebruik te maken van elkaars faciliteiten, expertise en vrijwilligers (bijvoorbeeld verkeersregelaars).

Tussen de Achterveldse verenigingen is al wel contact over het gezamenlijk aanbieden van workshops voor jongeren.

3.2.3 Oplossingsrichtingen

- Samen met de gemeente kijken hoe het voorzieningenniveau in Achterveld verder kan worden versterkt door:
 - Gericht winkels toe te voegen die het huidige aanbod versterken;
 - De realisatie van één grote speelplek voor kinderen, waar mogelijk gecombineerd met een beweegtuin;
 - Het organiseren van meer activiteiten voor jongeren tot 18 jaar en versterken van de jeugdzorg;

- Onderzoeken of het dorpshart versterkt kan worden door:
 - Het C.M. de Vorplein meer de functie van dorpsplein te geven (autovrij of –luw en vergroenen);
 - Het kerkgebouw meer bij het dorpsplein te betrekken;
 - Aanvullende parkeerruimte te zoeken.
- Bij de eventuele realisatie van een Integraal Kind Centrum (IKC) of Multifunctioneel Centrum (MFC):
 - rekening te houden met de genoemde aandachtspunten;
 - rekening te houden met andere aandachtspunten, zoals de realisatie van levensloopbestendige woningen en het behoud van het dorps karakter.
- Een werkgroep instellen die de communicatie vanuit het dorp en samenwerking tussen verenigingen en stichtingen kan verbeteren, door:
 - De mogelijkheden voor één nieuwsmedium te bekijken;
 - Het informatiekpakket voor nieuwe inwoners van Achterveld te verbeteren;
 - De afstemming en samenwerking tussen verenigingen, stichtingen en activiteiten verbeteren (bijvoorbeeld dorpsagenda, gebruik maken van elkaars faciliteiten, expertise en vrijwilligers).

3.3 Wonen in Achterveld

3.3.1 Wat is de huidige situatie in Achterveld?

Vanaf eind jaren 60 van de vorige eeuw kent Achterveld een sterke inwonersgroei in het aantal inwoners.

Ook recente en komende ontwikkelingen dragen bij aan de groei van het aantal inwoners en huishoudens:

- De afgelopen jaren is aan de zuidzijde van het dorp een woonwijk met ongeveer 245 woningen toegevoegd, Groot Agteveld. De werkzaamheden worden naar verwachting in 2024 afgerond.
- Ook in Mastenbroek 2 worden ongeveer 120 woningen aan ons dorp toegevoegd. Naar verwachting wordt in het laatste kwartaal van 2022 gestart met nieuwbouw in Mastenbroek 2, waarbij circa 40 woningen per jaar worden gebouwd (tot en met 2024/2025). Ten noorden van Mastenbroek 2 is ruimte voor een nieuw recreatief groengebied.
- Daarnaast wordt een onderzoek gedaan naar mogelijkheden op de locatie van Sine Cura. Naar verwachting is hierover in 2022 meer duidelijkheid.
- Ook onderzoeken de Dorpsraad en DAVA de mogelijkheden voor een wooninitiatief (hofje) met 20 tot 30 wooneenheden voor ouderen en jongeren in Achterveld.
- Tot slot zijn twee zoekgebieden voor woningbouw tussen 2025 en 2040 aangewezen.

Er is sprake van vergrijzing (landelijke trend). Uit de dorpsenquête komt daarom ook de behoefte naar levensloopbestendige woningen naar voren. Tegelijkertijd blijkt uit de dorpsenquête een sterke behoefte aan woningen voor starters en jongeren.

Woningmarktonderzoek 2019

Door Companen is in 2019 in opdracht van de gemeente een woningmarktonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek concludeert dat het gebrek aan goedkope koopwoningen in combinatie met de beperkte particuliere huur (goedkoper dan € 1.000) betekent dat het aanbod voor starters op de woningmarkt en middeninkomens zeer beperkt is. Voor starters (die geen overwaarde van een vorige woning kunnen inzetten) zijn de mogelijkheden om een woning te kunnen kopen, afgenomen. De behoefte aan een betaalbare koopwoning neemt daardoor toe.

In vergelijking met eerdere onderzoeken neemt de vraag naar iets kleinere en vooral levensloopgeschikte woningen toe, zowel in de huur- als koopsector. Deze vraag is deels afkomstig van senioren die iets kleiner en comfortabeler willen gaan wonen, maar deels ook van alleenstaanden en starters die op zoek zijn naar een betaalbare woonruimte.

Woonvisie gemeente Leusden

De komende jaren wordt een toename van het aantal huishoudens, en daarmee benodigde woningen, verwacht. De gemeenteraad van

Leusden heeft in juni 2021 besloten om in te zetten op de bouw van 1.050 woningen in de gemeente tussen 2026 en 2035 (gemiddeld 105 woningen per jaar). Ook in Achterveld zijn hiervoor twee zoekgebieden aangewezen.

Hierbij heeft de gemeenteraad de volgende ambities uitgesproken:

- *Van de totale woningbouwopgave in de periode 2026 -2035 zal minimaal 40 % in de categorie betaalbaar wonen vallen. Ook zal in dezelfde periode bij alle projecten groter dan 40 woningen, minimaal 40% van de woningen in deze categorie vallen. Met betaalbaar wonen worden sociale huur, middeldure huur, sociale koop en koop tot de NHG grens bedoeld.*
- *De realisatie van de KoopGarantwoningen in Maanwijk wordt geëvalueerd. Indien gewenst en financieel haalbaar overweegt de gemeenteraad (al dan niet in combinatie met andere partijen) om op toekomstige nieuwbouwlocaties deze of andere koopconstructies aan te bieden om het aanbod aan betaalbare koopwoningen voor starters te vergroten;*
- *De haalbaarheid en wenselijkheid om bij nieuwbouw van goedkope koop een antispeculatiebeding in combinatie met een zelf bewoningsplicht op te nemen wordt onderzocht;*
- *De effectiviteit van de Startersregeling wordt onderzocht.*

3.3.2 Wat is de gewenste situatie in 2035?

In 2035 is Achterveld verder gegroeid, met behoud van het dorpse karakter. In Mastenbroek 2, op vrijkomende locaties in het dorp (inbreiding) en één van de zoekgebieden zijn woningen gebouwd. De nieuwbouw kent een verscheidenheid aan woningtypen. De Achterveldse samenleving is divers en inclusief. Door de bouw van (goedkopere) woningen voor starters en senioren, mede ondersteund door kopersregelingen, is de doorstroom op de Achterveldse woningmarkt op gang gekomen. De Achterveldse jongeren en senioren krijgen de kans om in het dorp te blijven wonen. Maar Achterveld kent ook nieuwe inwoners die een bijdrage leveren aan het verenigingsleven.

De gewenste situatie in 2035 wordt bereikt met de onderstaande aandachtspunten.

Woningbouw algemeen

De Achtervelders vinden het belangrijk dat het dorpse karakter behouden blijft:

- In het tempo en de schaal van de nieuwbouw wordt rekening gehouden met het dorpse karakter door niet te veel woningen in een korte periode te bouwen. Een gefaseerde ontwikkeling draagt ook bijdragen aan de doorstroom op de woningmarkt;
- Nieuwbouw wordt niet hoger dan maximaal 4 verdiepingen;
- Er is aandacht voor een divers aanbod, zodat een diverse (jong en oud, arm en rijk)

en inclusieve samenleving (bijvoorbeeld begeleid wonen) wordt behouden;

- De nieuwbouw (zowel inbreiding als uitbreiding) kent een ruime opzet, met voldoende ruimte voor (veel) groen. Ook met het oog op de klimaatbestendigheid;
- Er is blijvend aandacht voor de ontsluiting van het verkeer. Doorgaand verkeer wordt voorkomen en er zijn goede verbindingen met het dorp: binnen het dorp is alles goed wandelend of met de fiets te bereiken (bijv. naar school of voorzieningen). Kinderen kunnen zelfstandig rondlopen.

Er is bij de woningbouw nadrukkelijk aandacht voor de Achterveldse jongeren en/of starters en ouderen. Met het oog op de vergrijzing is er vraag naar levensloopbestendige woningen dicht bij de voorzieningen. Ontwikkelingen op de locaties van de scholen of de sportzaal bieden hiervoor mogelijkheden. De bouw van levensloopbestendige woningen biedt vervolgens mogelijkheden voor doorstroom naar de vrijkomende woningen. Daarnaast worden de mogelijkheid voor een zelfbewoningsplicht en het voorrang geven aan bewoners uit eigen dorp onderzocht.

Tot slot wordt gekeken naar meerdere andere ideeën, zoals Tiny Houses (voor jongeren), een project voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) of mogelijkheden (door de gemeente) om de prijs laag te houden door bijvoorbeeld voor een deel eigenaar van

de grond en voor een deel van de stenen te blijven (bijvoorbeeld via erfpacht).

Hierbij lijken Achtervelders een voorkeur te hebben voor koopwoningen boven (sociale) huur. In de verdeling van de woning kan hier rekening mee worden gehouden, door bijvoorbeeld meer sociale koopwoningen te bouwen in plaats van sociale huur.

Zoekgebieden voor woningbouw

Achterveld kent twee zoekgebieden voor woningbouw tussen 2025 en 2040. Hoewel nog niet bekend is of hier gebouwd gaat worden en zo ja onder welke voorwaarden, geven de Achtervelders wel graag de volgende aandachtspunten mee. Deze aandachtspunten zijn in aanvulling op de hierboven al genoemde aandachtspunten.

- De huidige landelijke uitstraling en ruimte voor recreatie in zoekgebied Noordoost, tussen Mastenbroek 2 en de Fliert, wordt erg gewaardeerd en graag behouden. Ook als een buffer tussen de woningen en het bedrijventerrein. In dit gebiedt ligt een hoge woningdichtheid daarom niet voor de hand. Een aansluiting op en uitbreiding van de groene long door Mastenbroek 2 en het recreatief groengebied ten noorden van Mastenbroek 2 wel.
- Zoeklocatie Noordwest, in de hoek van de Hessenweg en Verjaagde Ruitersweg, lijkt binding met het dorp te missen. Aandacht voor een goede verbinding met het dorp is

belangrijk. Ook om autobewegingen te voorkomen en wandelen en fietsen (naar bijvoorbeeld voorzieningen) te stimuleren. Daarnaast wordt de optie voor deze locatie als woon-werk locatie genoemd en de toevoeging van een parkeervoorziening, vergelijkbaar met de parkeerplaats aan de rand van het dorp vanaf Barneveld.

3.3.3. Oplossingsrichtingen

Alleen toevoegen van woningen brengt de vergrijzing, vertrek van jongeren en verminderen van de diversiteit geen halt toe. Hiervoor zijn meer maatregelen nodig, zoals:

- Antispeculatiebeding in combinatie met een zelfbewoningsplicht
- Kopersregelingen: zoals Startersregeling en KoopGarant
- Doorstroom bevorderen door fors in te zetten op betaalbare woningen voor met name starters en senioren.
- Zorg voor een diverse woningaanbod.
- Houd rekening met dorpse karakter zoals beschreven en betrek het dorp al in een vroeg stadium bij de planvorming.
- Bekijk de verschillende ontwikkelingen integraal (zoekgebieden, schoollocaties, sportzaal, initiatief DAVA, etc.)

3.4 Bereikbaar Achterveld

3.4.1 Wat is de huidige situatie in Achterveld?

De bereikbaarheid van Achterveld per auto en fiets wordt door de bewoners over het algemeen als goed ervaren. Openbaar vervoer wordt door veel bewoners gemist.

De verkeersveiligheid van Achterveld is redelijk op orde, waarbij het toenemende sluipverkeer, de te hoge snelheid binnen de bebouwde kom en de onoverzichtelijkheid van een aantal kruispunten als minder prettig wordt ervaren. Hierbij worden als belangrijkste aandachtslocaties voor de verkeersveiligheid genoemd:

- Hessenweg: voorrangregels worden vaak niet nageleefd en er is zorg over voldoende zicht in relatie tot beplanting.
- Koningin Julianaweg: meer inrichten als 30km-zone en voetpad vanuit Groot Agteveld langs de Koning Julianaweg.
- Kruispunt Ruurd Visserstraat - Jan van Arkelweg: slecht te zien vanaf Ruurd Visserstraat of een auto van rechts komt.
- Kruispunt Ruurd Visserstraat – Hessenweg: de wegen liggen niet recht tegenover elkaar en vanaf de Ruurd Visserstraat is moeilijk te zien of een auto van rechts komt
- Pater Stormstraat: verbeter zichtbaarheid zijwegen in relatie tot (particulier) groen.
- Jan van Arkelweg – Rentinckstraat
- Scholen: Lopend en met de fiets gaan meer stimuleren, auto's ontmoedigen.

Door wandelaars en fietsers wordt Achterveld als redelijk goed bereikbaar ervaren, waarbij wandelaars aangeven dat de kwaliteit van een aantal trottoirs slecht is, voetpaden gemist worden in de nieuwe wijken en recreatieve wandelpaden in en rondom het dorp kunnen worden uitgebreid.

Tot slot valt in de huidige situatie op dat de parkeerplekken aan de rand van het dorp (bijvoorbeeld op de hoek van de Hessenweg met de Klettersteeg) nagenoeg niet worden gebruikt, terwijl het aantal parkeerplekken in het centrum beperkt is. Daarnaast is het aantal laadpalen ook nog beperkt.

3.4.2 Wat is de gewenste situatie in 2035?

Het dorp Achterveld is in 2035 een karakteristiek dorp om in te wonen met een goede, veilige bereikbaarheid voor wandelaars, fietsers en automobilisten. Voor de aansluiting op de omliggende gemeenten en de openbaar vervoer mogelijkheden aldaar, zal er een spits openbaar vervoer verbinding zijn naar de nabijgelegen treinstations in Hoevelaken en Amersfoort. Om ook het recreatieve karakter van de omgeving te benadrukken, zijn er aan beide entrees van het dorp aan de Hessenweg P&R parkeerplaatsen (met elektrische laadpalen voor auto en fiets). Deze parkeerplaatsen zijn tevens startpunt voor diverse wandel- of fietsroutes.

Om een betere verkeersveiligheid te realiseren moet aandacht besteed worden aan het

verminderen van sluipverkeer, verlagen van de snelheid binnen de bebouwde kom, verbeteren van het overzicht bij sommige kruisingen en uitbreiden van fietssuggestie-stroken.

Om de bereikbaarheid in en om het dorp voor wandelaars en fietsers nog aantrekkelijker te maken moet aandacht besteed worden aan, het uitbreiden van wandelroutes in en om het dorp, fietspaden uitbreiden en voorzien van een onderhoudsplan, zebra oversteekplaatsen evalueren en herzien, de klompenpaden laten aansluiten op de (te realiseren) P&R plaatsen bij de ingang van het dorp en het verbeteren en onderhouden van de trottoirs. Daarnaast kan in overweging genomen worden de centrale pleinen herin te richten, waardoor er mogelijk meer parkeer gelegenheid ontstaat.

Als Achterveld wil blijven functioneren als een dorp met een fijn karakter, maar aantrekkelijk wil zijn voor jongere bewoners en starters (uit het eigen dorp), zal de aansluiting op het openbaar vervoer moeten verbeteren. Door het invoeren van een spits verbinding wordt het dorp aantrekkelijker voor jong werkenden.

3.4.3. Oplossingsrichtingen

Wandelen:

- Klompenpaden laten beginnen aan rand van het dorp (bij parkeergelegenheid);
- Heroverwegen plaatsen zebrapaden;
- Onderhoudsplan wandelpaden (inclusief groen) en trottoirs.

Fiets:

- Onderhoudsplan fietspaden (incl. groen langs de fietspaden);
- Fietssuggestiestroken uitbreiden;
- Verbeteren invoegen van fietsers op Klettersteeg / Hessenweg.

Auto:

- Sluipverkeer terugdringen door meerdere kleine maatregelen
(Geen rondweg, de realisatie van een rondweg is kostbaar, ingrijpend en kan onbedoeld een verkeers-aantrekkende werking hebben en bedreiging vormen voor de middenstand);
- Evalueren huidige voorrangsregels diverse kruispunten.

Parkeren:

- Parkeermogelijkheden uitbreiden bij ingangen van het dorp, deze laten aansluiten op wandelpaden om recreatie te bevorderen.
- Gemeenschappelijke laadlocaties voor auto's en fietsen (bijvoorbeeld bij ingangen dorp);
- Moespotplein herinrichten (afsluiten voor doorgaand autoverkeer, gebruiken voor wandelen, fietspad en parkeren).

Openbaar vervoer:

- Spits bus toevoegen met goede aansluiting OV in Hoevelaken en Amersfoort.

3.5 Groen en Duurzaam Achterveld

3.5.1 Wat is de huidige situatie in Achterveld?

Over het algemeen wordt het groene karakter van het dorp en omgeving gewaardeerd. De meerderheid van de respondenten van de dorpsenquête wil in ieder geval de huidige groenvoorzieningen behouden, zoals de wandelpaden in Mastenbroek, het honden-uitlaatveld en de klompenpaden. Daarnaast wordt de mogelijkheden tot zwemmen in De Glind als positief ervaren.

De afgelopen jaren is het hondenbezit in het dorp toegenomen, waardoor er meer behoefte is aan losloopgebieden voor de hond. Ook zijn er te weinig aansluitende wandelpaden in en rondom het dorp.

Qua duurzaamheid wordt opgemerkt dat de bewoners van Achterveld meer en meer overgaan op zonnepanelen op bestaande bebouwing. Er zijn geen windmolens of zonnevelden aanwezig. Daarnaast is er geen coöperatieve energievoorziening.

3.5.2 Wat is de gewenste situatie in Achterveld?

Het dorp Achterveld is in 2035 een groen dorp waarbij de recente nieuwbouwwijken zijn afgestemd op het behoud van de groenvoorzieningen en zijn uitgebreid met betere recreatievoorzieningen voor jeugd, volwassenen en ouderen.

Om de recreatieve waarde voor wandelaars te verhogen, zijn de aansluitingen vanuit het dorp op de buitengebieden verbeterd, doordat er wandelpaden zijn aangelegd richting Barneveld en Leusden, waarbij een gedeelte hiervan is ingericht als losloopgebied voor honden. Deze paden zijn deels ook toegankelijk voor mensen die slecht(er) ter been zijn, rollators en rolstoelen. Dit vergroot de mogelijkheid voor ommetjes. Waar mogelijk kan dit worden gecombineerd met de beweegtuin. De start van de wandelroutes (en parkeren) zijn meer aan de randen geconcentreerd. De wandelroutes lopen door het dorp.

De recreatieve fietser vindt meer aansluitende fietspaden in en om het dorp, die netjes onderhouden worden. Er is een fietsknooppunt in Achterveld, zodat deze routes minder om het dorp heen leiden.

Het oude karakter van het Achterveldse buitengebied is teruggebracht door het toevoegen van kerkenpaden, Elsensingels en knotwilgen en ingezaaide erfgronden.

Daarnaast is er meer aandacht voor de agrarische ontstaansgeschiedenis van Achterveld. Bijvoorbeeld door dit meer te kunnen beleven, streekproducten/lokale voedselketen en organiseren van activiteiten

Om mee te gaan in de energietransitie heeft Achterveld ervoor gekozen in te zetten op alternatieve energiebronnen in plaats van het buitengebied in te richten als energielandschap. Daarnaast wordt bij alle nieuwbouwprojecten duurzame energie en het besparen op energie als uitgangspunt genomen.

3.5.3. Oplossingsrichtingen

- Bij ontwikkelingen in het dorp rekening houden met de energietransitie en klimaatadaptatie door een ruime opzet, groene inrichting en voldoende opwek van duurzame energie.
- De mogelijkheden voor alternatieve energiebronnen en collectieve dorpsvoorzieningen m.b.t. duurzame energie te onderzoeken, zoals een

gedeelde accu voor opslag van duurzame energie.

- Een geïntegreerd plan opstellen waarbij toegankelijk groen, recreatie, klimaatadaptatie en de agrarische schaalvergroting in en rondom Achterveld samenkomen. Om dit te bewerkstelligen dienen de huidige bewoners mee te kunnen praten met de ontwikkeling van (een) nieuwe wijk(en), waarbij de groenvoorzieningen als uitgangspunt voor de ontwikkeling meegenomen moeten worden en niet als sluitpost worden gezien. Daarnaast zouden er gesprekken kunnen plaatsvinden met bijvoorbeeld Vallei Horstee en het waterschap om meer toegang te verkrijgen tot het buitengebied. De ommetjes, looproutes voor jeugd en ouderen schoolpleinen, speel- en beweegplekken en hondenlosloopgebieden maken onderdeel uit van dit geïntegreerde plan.

4. Uitvoeringsagenda Achterveld 2035

In hoofdstuk twee van deze dorpsvisie omschreven we de ontstaansgeschiedenis van Achterveld (waar komen we vandaan) en welke ontwikkelingen op ons afkomen. Graag geven wij met deze dorpsvisie zelf (mede) richting aan de ontwikkeling van Achterveld: hoe zien wij Achterveld in 2035? Hoe willen we wonen, leven, opgroeien en oud worden in Achterveld en omgeving? Dit is in hoofdstuk drie uitgewerkt door middel van vier thema's, te weten (1) Leefbaar Achterveld, (2) Wonen in Achterveld, (3) Bereikbaar Achterveld en (4) Groen en Duurzaam Achterveld.

In dit laatste hoofdstuk worden de oplossingsrichtingen die in de afzonderlijke thema's zijn benoemd samengevat. Hierbij is aandacht voor de samenhang tussen de thema's. De diverse ontwikkelingen hebben invloed op elkaar, zowel fysiek als sociaal. Waar mogelijk wordt gekeken waar acties kunnen worden gecombineerd en integraal kunnen worden opgepakt.

De afzonderlijke oplossingsrichtingen per thema zijn hiervoor samengevoegd en waar mogelijk gecombineerd in onderstaande uitvoeringsagenda.

Actie	Betrokkenen / samenwerkingspartners	Termijn	Meer info
Verbeteren bereikbaarheid - Plan en planning, inclusief onderhoudsplan, opstellen om de bereikbaarheid van Achterveld te verbeteren, overeenkomstig de genoemde oplossingsrichtingen; - Plan bespreken met de gemeente; - Realiseren plan, inclusief tweejaarlijkse evaluatie	Dorpsraad en inwoners Achterveld Gemeente Leusden	2022 2023 Vanaf 2023	§ 3.4
In overleg met gemeente over: - Mogelijkheden antispesulatiebeding, zelfbewoningsplicht en kopersregelingen. - Betrekken dorp(sraad) in vroeg stadium bij planontwikkeling (o.a. woningbouw, IKC/MFC en verkeer). - Doorstroom bevorderen door fors in te zetten op betaalbare woningen voor met name starters en senioren. - Zorg voor een diverse woningaanbod. - Integraal bekijken verschillende ontwikkelingen (o.a. woningbouw, IKC/MFC).	Gemeente Leusden (zowel politiek als ambtelijk)	2023	§ 3.3
Een werkgroep instellen die de communicatie vanuit het dorp en samenwerking tussen verenigingen en stichtingen kan verbeteren, door: - De mogelijkheden voor één nieuwsmiddeel te bekijken; - Het informatiepakket voor nieuwe inwoners van Achterveld te maken/verbeteren; - De afstemming en samenwerking tussen verenigingen, stichtingen en activiteiten verbeteren (bijvoorbeeld dorpsagenda, gebruik maken van elkaars faciliteiten, expertise en vrijwilligers).	Gemeente Leusden De Heelkom DAVA Bestaande communicatiemiddelen als Trefpunt en achterveld.net	2023	§ 3.2
Nadenken over manieren om de Achtervelders te informeren over en betrekken bij de verschillende plannen	Dorpsraad	2023	

Actie	Betrokkenen / samenwerkingspartners	Termijn	Meer info
Onderzoeken of het dorpshart versterkt kan worden door: - Het C.M. de Vorplein meer de functie van een dorpsplein te geven (autovrij of –luw en vergroenen); - Het kergebouw meer bij het dorpsplein te betrekken; - Aanvullende parkeerruimte te zoeken.	Gemeente Leusden Sint Jozefkerk	2024	§ 3.2 § 3.4
De mogelijkheden voor alternatieve energiebronnen en collectieve dorpsvoorzieningen m.b.t. duurzame energie te onderzoeken, zoals een gedeelde accu voor opslag van duurzame energie.	Dorpsraad en gemeente Leusden	2024	§ 3.5
- Een geïntegreerd plan opstellen waarbij toegankelijk groen, recreatie, klimaatadaptatie en de agrarische schaalvergroting in en rondom Achterveld samenkomen. De ommetjes, looproutes voor jeugd en ouderen, schoolpleinen, speel- en beweegplekken en hondenlosloopgebieden maken onderdeel uit van dit geïntegreerde plan. - Daarnaast zouden er gesprekken kunnen plaatsvinden met bijvoorbeeld Vallei Horstee en het waterschap om meer toegang te verkrijgen tot het buitengebied.	Dorpsraad Gemeente Leusden Vallei Horstee / Stichting de Boom / Waterschap	2024	§ 3.5
Samen met de gemeente onderzoeken hoe het voorzieningenniveau in Achterveld verder kan worden versterkt door: - De huidige voorzieningen te behouden en versterken en gericht winkels toe te voegen die het huidige aanbod versterken; - De realisatie van één grote speelplek voor kinderen, waar mogelijk gecombineerd met een beweegtuin; - Het organiseren van meer activiteiten voor jongeren tot 18 jaar en versterken van de jeugdzorg;	Gemeente Leusden (zowel politiek als ambtelijk)	2025	§ 3.2
Bij de eventuele realisatie van een Integraal Kind Centrum (IKC) of Multifunctioneel Centrum (MFC): - rekening te houden met de genoemde aandachtspunten; - rekening te houden met andere aandachtspunten, zoals de realisatie van levensloopbestendige woningen en het behoud van het dorpse karakter.	Gemeente Leusden Beide Basisscholen (maatschappelijke) voorzieningen	Tot 2030	§ 3.2

Daarnaast geldt dat bij alle ontwikkelingen het **dorpse karakter** als uitgangspunt moet worden genomen. Onder andere door het tempo en schaal van de ontwikkelingen, bouwhoogte, ruime en groene opzet (ook met het oog op klimaatadaptatie) diversiteit en voldoende aandacht voor verbindingen per voet en fiets (ontmoedigen autogebruik).

5. Bijlagen

1. Resultaten dorpsenquête (geanonimiseerd)